

عملکرد، نحوه انتخاب و شرح وظایف اساتید راهنما

از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۱۳۸۰

سعید حاجی آقاجانی^{۱*}، دکتر راهب قربانی^۲، محمداصادق جنابی^۱، معصومه صابریان^۱

دکتر علی رشیدی پور^۳، دکتر مجتبی ملک^۴

۱- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی سمنان ۲- استادیار گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی سمنان ۳- دانشیار گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی سمنان ۴- استادیار گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

سابقه و هدف: دانشگاهها مسئولیت خطیری در تربیت آموزش و پرورش دانشجویان دارند. ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی از طریق اساتید به دانشجویان کمک خواهد کرد تا در غلبه بر مشکلاتشان فائق آیند. این مطالعه به منظور بررسی نحوه انتخاب، شرح وظایف و حدود مسئولیت اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه مقطعی بر روی تمامی ۲۷۵ نفر از دانشجویانی که در طی سه سال گذشته برای آنها از طریق دانشکده های تابعه در رشته های پزشکی، پرستاری، پیراپزشکی، بهداشت، توانبخشی و در سه مقطع تحصیلی دکترای عمومی، کارشناسی و کاردانی استاد راهنما تعیین شده بود، انجام شد. اطلاعات از طریق تکمیل پرسشنامه نظر خواهی مشتمل بر ۴۵ سوال جمع آوری گردید و با استفاده از آزمون آماری کای دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و $p < 0/05$ معنی دار تلقی شد.

یافته ها: از ۲۷۵ نفر دانشجو، ۲۰۵ نفر زن و بقیه مرد بودند. بین اشتیاق دانشجویان برای مراجعه شخصی به اساتید راهنما و جنس ارتباط معنی داری مشاهده شد ($P=0/002$). $75/1\%$ نتیجه مشاوره شخصی خود را مؤثر دانسته اند. بین مقطع تحصیلی و تأثیر مشاوره و راهنمایی شخصی ارتباط معنی داری مشاهده شد ($P=0/002$). $45/2\%$ نمونه ها مشاوره گروهی را مؤثر ندانستند. در خصوص شرح و حدود مسئولیت اساتید راهنما و انتظارات از آنان مشخص شد که $63/3\%$ مداخله اساتید راهنما را در کلیه حیطه های تحصیلی، خانوادگی، اقتصادی، اجتماعی و ... که به نوعی در افت تحصیلی آنها مؤثر است را بعنوان مسئولیت استاد راهنما تلقی کرده و 65% آنها توقع دارند که فقط در صورت درخواست آنها اساتید راهنما مداخله مستقیم داشته باشند. نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه ضرورت دارد که اساتید راهنما طبق برنامه زمانبندی شده در هر هفته و با موضوعات مشخص، در اولین ترم تحصیلی دانشجویان را با آئین نامه و مقررات آموزشی آگاه نمایند.

واژه های کلیدی: *استاد راهنما، دانشجو، مشاوره و راهنمایی.*

مقدمه

درک کند. مشاوره تحصیلی، رابطه ای است پویا و هدفمند که بر اساس مشارکت استاد و دانشجو و با روشهایی منطبق بر نیازمندیهای دانشجو انجام میگردد (۱). دانشگاهها مسئولیت خطیری در تربیت آموزش و پرورش دانشجویان دارند و برای

مشاوره و راهنمایی به مجموعه فعالیتهایی اطلاق میگردد که در آن فردی را در غلبه بر مشکلاتش یاری و به او میآموزند که خویشتن را بشناسد و روابط خود را با دیگران

مؤثر داشته باشد (۴). نتایج تحقیقات مشابه نشان داده است که مشاوره در بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان در هر دو جنس تأثیر داشته است (۶). مراکز مشاوره سعی خواهند نمود محیطی خوشایند و دوستانه ایجاد کنند تا مراجعه کنندگان احساس راحتی نموده و اطمینان حاصل نمایند که اطلاعات آنها محرمانه باقی خواهند ماند (۷).

بدیهی است عدم ارائه راهنمایی و مشاوره کافی و نامناسب، دستیابی دانشجویان را به اهداف آموزشی دچار اختلال میسازد. همچنین دانشجویان ممکن است از منابع مطمئن و مناسب در جهت رفع نیازهای مشاوره ای و اطلاعاتی خود استفاده ننمایند. لذا با توجه به اهمیت و نقش و جایگاه مشاوره و راهنمایی در دستیابی دانشجویان به اهداف آموزشی ضرورت دارد تا عملکرد اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی قرار گیرد. از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی عملکرد، نحوه انتخاب، شرح وظایف و حدود مسئولیت اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان انجام گردید.

مواد و روشها

این مطالعه مقطعی به صورت سرشماری بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سه مقطع تحصیلی دکترای عمومی، کارشناسی و کاردانی، انجام گردیده است. کلیه ۴۰۰ نفر از دانشجویانی که در طی دو سال گذشته برای آنها استاد راهنما تعیین گردیده بود و پرسشنامه در اختیار آنان قرار گرفت، در نهایت جمعا ۲۷۵ نفر (۲۰۵ نفر زن، ۷۰ نفر مرد)، پرسشنامه را تکمیل و عودت دادند. پرسشنامه مشتمل بر ۴۵ سؤال (۵ سؤال دموگرافیک، ۱۵ سؤال مربوط به عملکرد، ۱۲ سؤال مربوط به نحوه انتخاب، ۱۳ سؤال مربوط به شرح وظایف، حدود مسئولیت و انتظارات دانشجویان از اساتید راهنما) بود.

جهت تعیین روایی و پایایی علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوا و روش آزمون مجدد استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده های کمی از محاسبه میانگین و انحراف معیار و

رسیدن به این هدف، ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی از طریق اساتید به دانشجویان یک ضرورت است (۲)، زیرا دانشجویان از محیطهای متنوع خانوادگی شهرها و روستاهای کشور به فضای باز و تا حدودی رها شده دانشگاهها وارد میشوند و فضای اجتماعی، سیاسی و فرهنگی کشور و حضور توأم دختران و پسران در محیط آموزشی، دوری از خانواده، زندگی در خوابگاههای دانشجویی و یا زندگی در خانه های ناآشنا، محدودیتهای آموزشی دانشگاه، اندیشه های جوان و بلند پروازانه آنها و دامها و خطرات متعدد دیگری که وجود دارد میتواند انحرافات را سبب شود (۳)، که همه بر اهمیت و ضرورت بهره گیری از راهنمایی و نوعی سرپرستی نسبی اساتید راهنمای متعهد، آگاه و دلسوز بر فرزندان میهن اسلامی تأکید دارد تا از این طریق بتوانند از افت تحصیلی دانشجویان (ترک تحصیل، انتقال و تغییر رشته غیرضروری، کاهش و عدم کفایت علمی و تحصیلی، کاهش کارایی، عدم دستیابی به اهداف مهارتی و علمی آموزش، طولانی شدن مدت تحصیل و کاستیهای علمی، مهارتی و نگرشی مورد انتظار) و اتلاف امکانات علمی، مادی و معنوی پیشگیری نمایند (۴).

تحقیقات انجام شده در مورد مشکلات روانی، عاطفی، اجتماعی دانشجویان و برخی پژوهشهای محدود دیگر موکداً اهمیت و ضرورت اقدام جلدی و سامان یافته ای را در انتخاب اساتید راهنما به منظور فائق آمدن بر مشکلات قابل پیشگیری و افت تحصیلی ناشی از آنها را مطرح می نمایند (۴).

راهنمایی دانشجویان بعنوان یکی از وظایف و مسئولیتهای اعضای هیأت علمی دانشگاهها در ماده ۴۴ آئین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاههای علوم پزشکی مورد توجه قرار گرفته است (۵). استاد راهنما یکی از اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه است که مسئولیت هدایت تحصیلی، راهنمایی و مشاوره دانشجویان را در زمینه مشکلات فردی، عاطفی اجتماعی، خانوادگی و نیز مشکلات غیر مترقبه در حدود مقدرات را بر عهده دارد تا بتواند در جهت ارتقاء تحصیلی، بهداشت روانی، جسمی، معنوی و اجتماعی دانشجویان با توجه به شرایط زمانی و مکانی، اقدامی

تابستان ۱۳۸۲

خانمها (۳۰/۷٪) ۶۳ نفر و دانشجویان مقطع کارشناسی (۳۸/۸٪) ۵۰ نفر مشتاق تر از دانشجویان دکترای عمومی (۲۸/۶٪) ۱۲ نفر برای مراجعه شخصی و مشاوره و راهنمایی بوده اند. آزمون انجام شده رابطه معنی داری را بین جنس و مشتاق بودن دانشجویان برای مراجعه شخصی و حضوری به استاد راهنما ($p=0/002$) نشان داده است.

همچنین بیشترین دانشجویان مراجعه کننده به استاد راهنما، نتیجه مشاوره و راهنمایی خود را مؤثر و یا تا حدودی مؤثر دانسته اند و دانشجویان مقطع دکترای بیشتر از دانشجویان مقطع کاردانی و کارشناسی مشاوره و راهنمایی تحصیلی شخصی را مؤثر و یا تا حدودی مؤثر دانسته اند. رابطه معنی داری بین مقطع تحصیلی دانشجویان و تأثیر مشاوره و راهنمایی تحصیلی شخصی ($p=0/002$) مشاهده شد. نتایج همچنین حاکی از آن است که دانشجویان حضور استادان راهنما در کلاس به منظور مشاوره و راهنمایی گروهی را تا حدودی مؤثر دانسته اند، خانمها بیش از آقایان و دانشجویان مقطع کارشناسی بیش از مقاطع تحصیلی دیگر مشاوره و راهنمایی گروهی را بی تأثیر دانسته اند. رابطه معنی داری بین جنس ($p=0/037$) و مقطع تحصیلی دانشجویان ($P=0/000$) با تأثیر مشاوره و راهنمایی گروهی دیده شد (جدول ۱).

برای داده های کیفی از محاسبه فراوانی مطلق و نسبی و برای تعیین رابطه بین متغیرها از آزمون χ^2 - square جهت تجزیه و تحلیل استفاده شد و $p < 0/05$ معنی دار تلقی شد.

یافته ها

نتایج نشان داد که بیشترین درصد نمونه ها، ۲۰۵ نفر زن (۷۴/۵٪)، ۲۵۲ نفر مجرد (۹۱/۶٪)، ورودی سال ۱۳۷۹ (۵۴/۵٪) ۱۵۰ نفر، در مقطع تحصیلی کارشناسی (۴۶/۹٪) ۱۲۹ نفر، و حداقل دو نیمسال تحصیلی (۴۱/۹٪) ۱۱۵ نفر، دارای استاد راهنما بوده اند.

اکثریت دانشجویان (۶۴٪) ۱۷۷ نفر به استاد راهنمای خود مراجعه شخصی و حضوری داشته اند. خانمها (۶۴/۹٪) ۱۳۳ نفر و آقایان (۶۱/۴٪) ۴۳ نفر و دانشجویان مقطع دکترای (۷۳/۸٪) ۳۱ نفر و مقطع کاردانی (۶۲/۵٪) ۶۵ نفر و کارشناسی (۶۲٪) ۸۰ نفر به استاد راهنمای خود مراجعه نموده اند و بیشترین مراجعه آنها (۵۹/۱٪) ۱۰۴ نفر، به منظور مشاوره تحصیلی و کسب اطلاع از مقررات و آئین نامه آموزشی بوده است، که بیشترین آنها (۸۶/۹٪) ۲۳۹ نفر مشتاق و یا تا حدودی مشتاق مراجعه حضوری و شخصی به استاد راهنما بوده اند. نتایج همچنین نشان داد که مراجعات خانمها و دانشجویان مقطع دکترای بیش از آقایان و دیگر مقاطع تحصیلی بوده است، اما آقایان (۵۴/۳٪) ۸۳ نفر مشتاق تر از

جدول ۱. توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش در خصوص تاثیر مشاوره و راهنمایی تحصیلی شخصی و

گروهی بر دانشجویان و گروهی بر دانشجویان به تفکیک جنس و مقطع تحصیلی ۱۳۸۰-۸۱

مشخصه	تأثیر مشاوره		کاملاً مؤثر بود		تا حدودی مؤثر بود		اصلاً مؤثر نبود	
	شخصی	گروهی	شخصی	گروهی	شخصی	گروهی	شخصی	گروهی
	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)
جنس								
زن	۲۸(۲۱/۱)	۲۷(۱۶/۱)	۲۲(۵۴/۱)	۸۰(۴۷/۶)	۳۳(۲۴/۸)	۶۱(۳۶/۳)		
مرد	۶(۱۳/۶)	۱۶(۷/۳۲)	۲۷(۶۱/۴)	۱۸(۳۶/۷)	۱۱(۲۵)	۲۱۵(۳۰/۶)		
مقطع تحصیلی								

دکترای عمومی	۲(۶/۵)	۴(۱۱/۴)	۲۷(۸۷/۱)	۲۴(۶۸/۶)	۲(۶/۵)	۷(۲۰)
کارشناسی	۱۶(۱۹/۸)	۱۵(۱۴/۴)	۳۸(۴۶/۹)	۴۱(۳۹/۴)	۲۷(۳۳/۳)	۴۸(۴۶/۲)
کاردانی	۱۶(۲۴/۶)	۲۴(۳۰/۸)	۳۴(۵۲/۳)	۳۳(۴۲/۳)	۱۵(۲۳/۱)	۲۱(۲۶/۹)
جمع	۳۴(۱۹/۲)	۴۳(۱۹/۸)	۹۹(۵۵/۹)	۹۸(۴۵/۲)	۴۴(۲۴/۹)	۷۶(۳۵)

بیشترین درصد نمونه ها (۵۳/۵٪) ۱۴۷ نفر معتقدند که اساتید راهنما باید بر اساس نظر دانشجویان سال آخر هر رشته تحصیلی انتخاب شوند. (۵۷/۵٪) ۱۵۸ نفر بیان داشته اند که استاد راهنما، هم رشته دانشجو باشند، (۴۵/۱٪) ۱۲۴ نفر اظهار داشته اند که دارای سابقه کار متوسط و دارای سنی بین ۲۶-۳۵ سال باشند و (۵۱/۳٪) ۱۴۱ نفر برای طول یک مقطع تحصیلی دانشجو انتخاب شود. از نظر جنسیت استاد راهنما، (۵۰/۹٪) ۱۴۰ نفر دانشجویان همگن بودن استاد و دانشجو را بی اهمیت دانستند و خانمها بیش از آقایان و دانشجویان مقطع کارشناسی بیش از مقطع کاردانی و مقطع دکترای عمومی، جنسیت استاد راهنما را بی اهمیت دانستند. رابطه معنی داری بین جنس (p=۰/۰۲۰) و مقطع تحصیلی با جنسیت استاد راهنما دیده شد (p=۰/۰۲۸) (جدول ۲). نتایج دیگر در خصوص تعیین وظایف اساتید راهنما و انتظارات دانشجویان از آنها نشان داد که بیشترین افراد مورد پژوهش (۶۳/۳٪) ۱۷۳ نفر از اساتید راهنما تقاضا دارند تا بعنوان وظیفه در کلیه

حیطه های تحصیلی، خانوادگی، اقتصادی، اجتماعی و... که به نوعی در طول تحصیل موجب افت تحصیلی آنان میشود کمک نمایند و (۷۹٪) ۲۱۵ نفر آنها از اساتید راهنما می خواهند که اطلاعات مورد نیاز خود را در خصوص دانشجویان از خود آنها و با توافق آنها کسب نمایند و (۴۲/۳٪) ۱۱۶ نفر وظیفه اساتید راهنما می دانند که اطلاعات دانشجویان را محرمانه در اختیار خودشان نگهداری نمایند. همچنین نتایج در خصوص انتظارات دانشجویان از اساتید راهنما نشان داد که (۶۵٪) ۱۷۸ نفر افراد مورد پژوهش توقع دارند که اساتید راهنما فقط در صورت درخواست آنها برای حل مشکل مداخله مستقیم داشته باشند و خانمها (۶۶/۲٪) ۱۳۵ نفر بیش از آقایان و دانشجویان مقطع دکترای عمومی (۶۹٪) ۲۹ نفر بیش از مقاطع دیگر تحصیلی توقع دارند که اساتید راهنما برای حل مشکل آنها مستقیماً مداخله نمایند.

جدول ۲. توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش در خصوص جنسیت اساتید راهنما با توجه به جنسیت دانشجویان

به تفکیک جنس، مقطع تحصیلی ۸۱-۱۳۸۰

مشخصه	جنسیت اساتید راهنما با توجه به جنسیت دانشجویان				جمع
	استاد و دانشجو همگن باشند	در شرایط خاص غیرهمگن باشند	اهمیتی ندارد	غیره	
	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	تعداد(٪)	
زن	۶۲(۳۰/۲)	۲۸(۱۳/۷)	۱۱۱(۵۴/۱)	۴(۲)	۲۰۵(۱۰۰)
مرد	۳۵(۵۰)	۶(۸/۶)	۲۹(۴۱/۴)	-(-)	۷۰(۱۰۰)

جنس

مقطع تحصیلی					
دکترای عمومی	۲۰ (۴۷/۶)	۹ (۲۱/۴)	۱۳ (۳۱)	- (-)	۴۲ (۱۰۰)
کارشناسی	۴۳ (۳۳/۳)	۹ (۷/۰)	۷۵ (۵۸/۱)	۲ (۱/۶)	۱۲۹ (۱۰۰)
کاردانی	۳۴ (۳۲/۷)	۱۶ (۱۵/۴)	۵۲ (۵۰/۰)	۲ (۱/۹)	۱۰۴ (۱۰۰)
جمع	۹۷ (۳۵/۳)	۳۴ (۱۲/۴)	۱۴۰ (۵۰/۹)	۴ (۱/۵)	۲۷۵ (۱۰۰)

بحث

همانطور که نتایج نشان داد اساتید راهنما در مشاوره و راهنمایی گروهی و شخصی دانشجویان تا حدی توانسته اند جایگاه مناسبی را برای رفع مشکلات دانشجویان فراهم سازند، بنحوی که اکثر دانشجویان اشتیاق به مراجعه شخصی را نشان دهند و اذعان نمایند که مشاوره و راهنمایی شخصی اساتید مؤثر یا تا حدودی مؤثر بوده است و این امر نشان میدهد که اساتید راهنما عملکرد قابل قبولی را در این راستا ارائه داده اند. آزمونهای انجام شده گویای آنست که جنس با اشتیاق به مراجعه شخصی دانشجویان به استاد راهنما و مقطع تحصیلی با مؤثر بودن مشاوره و راهنمایی شخصی دانشجویان رابطه معنی داری دارد. به این معنی که دانشجویان پسر علیرغم مراجعه کمتر به اساتید راهنما بیش از دانشجویان دختر مشتاق مراجعه شخصی به استاد راهنما بوده اند و دانشجویان مقطع دکترای عمومی بیش از مقطع کارشناسی و کاردانی مشاوره و راهنمایی شخصی را مؤثر و یا تا حدودی مؤثر دانسته اند. این مسئله میتواند ناشی از آن باشد که چون دانشجویان پسر در اکثر رشته های موجود در دانشگاه در اقلیت می باشند، به همین دلیل تمایل زیادی به طرح مسائل خود در جمع خانمها و یا در گروه ندارند و از مشاوره های شخصی بیشتر استقبال می کنند تا مشاوره و راهنمایی گروهی. آنچه که در نتایج مشهود بود، عملکرد اساتید راهنما در مشاوره و راهنمایی گروهی دانشجویان بود که اساتید راهنما جهت آشنائی دانشجویان با مقررات و قوانین آموزشی و ... به کلاس درس آنها مراجعه نمایند، چنین بنظر میرسد که موفقیت و توانائی کامل و لازم برای پیشگیری از افت تحصیلی و انتقال اطلاعات مورد نیاز به دانشجویان در مشاوره

گروهی بدست نیامده است، زیرا اساتید برای مشاوره و راهنمایی دانشجویان آموزش ندیده اند، و مسئولین دانشگاه می باید قبل از واگذار نمودن مسئولیت مشاوره، آموزش لازم را به آنان بدهند.

اساتید هم باید بدانند که اگر میخواهند برای دانشجویان استاد مشاور خوبی باشند، باید برای رسیدن به آن راه طولانی را طی نمایند و آموزش های لازم را ببینند. همچنین مسئولین هم باید بدانند که اگر قرار است طرح اساتید مشاور به خوبی اجرا شود باید ضمن داشتن نگرش مثبت به این طرح به نحوی عمل نمایند تا هم اساتید مشاور و هم دانشجویان احساس کنند که این طرح مهم است و در مورد موضوعهای مهم و خاص باید چیزهایی یاد بگیرند. از معیارها و استانداردهائی که کارشناسان این امر تعیین کرده اند استفاده نمایند (۱۰). لذا باید با شرکت دادن اساتید در کارگاههای آموزشی و در اختیار گذاشتن آئین نامه و شرح وظایف آموزشی روشن و با تکیه بر حمایت مسئولین و نظارت کافی براین امر موجبات افزایش سطح آگاهی و مهارت اساتید راهنما را فراهم کرده تا امکان تداوم ارائه خدمات مشاوره و راهنمایی گروهی به دانشجویان بطور موثرتری فراهم گردد. هزاهه ئی طی پژوهشی گزارش نمود که عملکرد اساتید راهنما در حد قابل قبول نبوده و اکثریت اساتید راهنما با وظایف خود آشنا نمی باشند (۲).

تحقیقات دیگر نشان داد که دانشجویان از ارائه مشاوره و راهنمایی اساتید رضایت کافی ندارند (۸) که نتایج این پژوهش برخلاف نتایج پژوهش حاضر در خصوص موفقیت نسبی عملکرد اساتید راهنما در این پژوهش، در مشاوره های شخصی با توجه به تجربه کم اساتید شاید بدلیل وجود ستاد اساتید راهنما در دانشگاه و دانشکده های تابعه باشد که همه

تابستان ۱۳۸۲

انجام شده در دانشجویان هند، نشان داده شد که گروه‌های حمایتی مانند مشاوره، استاد راهنما، تفریحات سالم و... در کاهش استرس دانشجویان مؤثر بوده است (۹). همچنین در خصوص انتظارات دانشجویان از اساتید راهنما پیشنهاد میگردد که اساتید راهنما فقط در صورت درخواست دانشجویان برای حل مشکل مداخله مستقیم داشته باشند و هر زمانی که احساس نیاز به مشاوره و راهنمایی داشتند اساتید راهنما پذیرای آنان باشند و اساتید راهنما خود را محدود به ساعات تعیین شده و موظف در هفته نبینند و سعی نمایند تا در همان روز وقتی را به دانشجوی متقاضی برای بیان مشکلاتش بدهند و همچنین انتظار دارند که استادان راهنما راز دار آنان باشند.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از زحمات کلیه معاونین آموزشی و مسئولین ادارات آموزشی دانشکده های پزشکی، پرستاری و پیراپزشکی، بهداشت و توانبخشی و از دانشجویان دانشکده های تابعه که ما را در تکمیل و جمع آوری داده ها یاری نمودند و همچنین از سرکار خانمها فتاحی زاده و همیتیان و از آقای غفاری تشکر و قدردانی میگردد.

ماهه با تشکیل جلسات منظم مسئولیت هدایت و آموزش و نظارت بر عملکرد اساتید راهنما را بعهده دارد. همچنین با توجه به اینکه اکثر دانشجویان معتقدند که اساتید راهنما توسط دانشجویان سال آخر انتخاب گردند، پیشنهاد میگردد که از نظرات و مشارکت دانشجویان سالهای آخر تحصیل در هر رشته برای انتخاب اساتید راهنما برای دانشجویان جدید ورود استفاده بیشتر شود، تا اشتیاق دانشجویان برای مراجعه و پذیرش اساتید راهنما بیشتر گردد.

همچنین پیشنهاد میشود در هر رشته تحصیلی اساتید زن و مرد مشخص و انتخاب زن یا مرد بودن استاد راهنما را بعهده دانشجویان گذاشت تا آزادانه و برحسب موضوع مورد طرح بتوانند به هر کدام که مایلند بدون در نظر گرفتن جنسیت استاد مراجعه نمایند. در خصوص تعیین حدود وظایف اساتید راهنما با توجه به دیدگاه دانشجویان پیشنهاد میگردد که اساتید راهنما بعنوان وظیفه در کلیه حیطه های تحصیلی، خانوادگی، اقتصادی، اجتماعی و... که به نوعی بر افت تحصیلی دانشجویان تاثیر میگذارد کمک نمایند و اطلاعات مورد نیاز خود را با توجه به توافق دانشجو از خود آنها کسب نمایند و بعنوان یک وظیفه مهم اطلاعات کسب شده بطور محرمانه نزد خودشان باقی بماند. در این زمینه مطالعه مشابهی در منابع موجود یافت نشد ولی در پژوهش

منابع

۱. متولیان م. مروری بر اصول مشاوره و راهنمایی، جزوه درسی، دانشکده پرستاری و مامائی، ۱۳۷۹؛ ص: ۱.
۲. هزاوه ئی م م. بررسی آگاهی و نگرش و عملکرد اساتید دانشگاه علوم پزشکی همدان در مورد مشاوره و راهنمایی تحصیلی دانشجویان. مجله دانشکده پزشکی تهران، ویژه نامه چهارمین همایش کشوری آموزشی پزشکی، ۱۳۷۹؛ ص: ۱۳۶.
۳. معاونت دانشجویی، فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی ایران. سخنی با اساتید. ماهنامه دانشجویان، ۱۳۷۵؛ ۲۵: ص: ۴۷.
۴. شرح وظایف، تعیین حدود و مسئولیت اساتید راهنما، سمینار معاونین آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور، مشهد، ۱۳۷۸؛ ص: ۲۴.
۵. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. مجموعه مقررات مربوط به هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی (جلد سوم)، انتشارات معاونت آموزشی و پژوهشی وزارت متبوع، ۱۳۷۰؛ ص: ۲۴.
۶. شمس ب. فرشید فرد م. حسن زاده ا.، تاثیر مشاوره بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دارای افت تحصیلی، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۳۷۹؛ (۱): ۳۵-۹.
7. Lancaster University, student support service. 2001-2 [http:// WWW.lancs.ac.uk / users / ianc aster / pgp 0102 / pages / intro6. htm#_ ser2](http://WWW.lancs.ac.uk/users/ianc_aster/pgp_0102/pages/intro6.htm#_ser2)
8. Wall D, Mcaleer S. Teaching the consultant teachers: identifying the corecontent. J Med Educ 2000; 3(42): 131-8.
۹. هزاوه ئی م م. بررسی رضامندی دانشجویان از ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی در دانشگاه علوم پزشکی همدان. مجله دانشکده پزشکی تهران، ویژه نامه چهارمین همایش کشوری آموزش پزشکی، ۱۳۷۹؛ ص: ۱۳۷.
10. Chan KY. Stress among medical students in medical college of south India. Edu for Health 1999; 12: 639

* آدرس نویسنده مسئول: سمنان، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، تلفن: ۰۲۳۱-۴۴۴۱۷۳۰.